

STANOWISKO

XI Okręgowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Działkowców w Poznaniu
z dnia 14 września 2024 roku

w sprawie znaczenia przyrodniczego rodzinnych ogrodów działkowych we współczesnym świecie i potrzeby prowadzenia działalności edukacyjnej wśród działkowców

Pierwotną rolą ogrodów działkowych było wsparcie społeczeństwa w dostępie do ziemi, na której można było prowadzić uprawy ogrodnicze na własne potrzeby. Wiązało się to z wprowadzaniem na ogrody działkowe wielu roślin, co z kolei wpływało, na tak dzisiaj docenianą, różnorodność biologiczną. Działkowcy nie mogą zapomnieć o tradycyjnej roli ogrodów działkowych nie tylko ze względu na możliwość uzyskania własnych, zdrowych plonów, ale głównie ze względów przyrodniczych. Istotne jest prowadzenie w rodzinnych ogrodach działkowych upraw wielogatunkowych, sprzyjających bytowaniu ptaków, owadów i małych zwierząt, poprawiających mikroklimat i walory środowiskowe w miastach. Te ważne sprawy działkowcy muszą połączyć z rolą wypoczynkową i rekreacyjną, jaka upowszechniła się w rodzinnych ogrodach działkowych w latach 90. XX wieku.

Polski Związek Działkowców od wielu lat prowadzi działalność edukacyjną wśród działkowców na temat uprawy gleby, stosowania środków ochrony roślin, wspierania naturalnych sprzymierzeńców w ochronie roślin czy racjonalnego żywienia roślin, szczególnie poprzez stosowanie kompostu z odpadów zielonych wytwarzanych na własnej działce. Od dawna PZD zwraca uwagę na prowadzenie zmianowania na działce, potrzebę gromadzenia deszczówki do podlewania upraw, czy prawidłowy dobór gatunków i odmian roślin uprawnych sprzyjających uzyskaniu dobrych jakościowo owoców i warzyw. Dzisiaj działka w ROD powinna być bogatym ekosystemem, wpływającym na poprawę środowiska, w którym żyjemy. Stąd w ROD potrzeba przestrzegania zakazu spalania odpadów roślinnych, zakładania szczelnego szamba i stosowania prawa ochrony przyrody w sprawie usuwania drzew i krzewów ozdobnych. Wiedza ogrodnicza i przyrodnicza dociera do działkowców poprzez tematyczne książki, broszury i plakaty wydawane przez Związek. Wsparciem dla szerzenia oświaty ogrodniczej w ROD są instruktorzy Społecznej Służby Instruktorskiej, funkcjonujący w PZD od roku 1995.

Przestrzeganie przez działkowców zasad sprzyjających zachowaniu rodzinnych ogrodów działkowych jako enklaw przyrodniczych, poprawiających jakość środowiska, szczególnie w dużych miastach, ma znaczenia w postrzeganiu znaczenia i potrzeby istnienia ROD w przestrzeni miejskiej. Rolę przyrodniczą ROD, jako zielonych płuc miasta, dostrzegają nie tylko przyrodnicy, ale prezydenci, burmistrzowie, urzędnicy i naukowcy. Konieczne jest, aby sami działkowcy również patrzyli na rodzinny ogród działkowy w szerszym kontekście. Działkowcy muszą widzieć ogród działkowy nie tylko jako miejsce wyłącznie swojej małej

przestrzeni do wypoczynku, ale również jako teren oddany przez państwo i samorząd na określone ustawowo cele.

Dla spełnienie powyższych celów pojawia się zadanie dla struktur PZD, aby mobilizować i docierać do działkowców z wiedzą ogrodniczą i przyrodniczą. Ważne jest rozpowszechnianie wśród działkowców broszur edukacyjnych wydawanych przez PZD, organizowanie szkoleń ogrodniczych w ROD w interesującej dla działkowców formie. Zarządy ROD powinny pamiętać i egzekwować od nowych działkowców ukończenie szkolenia z przepisów ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych i przepisach obowiązujących w PZD, które daje nowym działkowcom podstawową wiedzę o roli ROD i sposobie funkcjonowania PZD. Zarządy ROD powinny pamiętać o wsparciu, jakie w szerzeniu wiedzy ogrodniczej i przyrodniczej, oferują instruktorzy SSI, dlatego w każdym ROD powinien funkcjonować co najmniej jeden instruktor ogrodowy SSI.

Okręgowy Zjazd Delegatów uznaje, że tylko wspólny wysiłek i determinacja organów Związku i samych działkowców pozwoli na utrzymanie walorów przyrodniczych ROD i ich znaczenia społecznego.

(Sekretarz Zjazdu)

(Przewodniczący Zjazdu)

Poznań, 14 września 2024 r.